

Ειρήνη Ζαχάρη

Γ1 15ο Γυμνάσιο Περιστερίου 2011 - 2012

Περίληψη "εθνικός διχασμός" Ενότητα 32

Κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο [1914-1918] ετέθη το μέγα ερώτημα αν θα έπρεπε η Ελλάδα να συμμαχήσει με την Αντάντ για να διαφυλάξει τα κέρδη της από τους βαλκανικούς πολέμους αλλά και να διευρύνει τα σύνορα της, ή να παραμείνει ουδέτερη. Οι μύχιος πόθος του βασιλιά Κωνσταντίνου Α' ήταν η Ελλάδα να συμμαχήσει με τις Κεντρικές Δυνάμεις, επειδή όμως, η Οθωμανική Αυτοκρατορία και η Βουλγαρία [παραδοσιακοί εχθροί της Ελλάδας] είχαν ήδη ταχθεί στο πλευρό της Γερμανίας, ο βασιλιάς υποστήριζε τελικά, σε συνεννόηση με τον Γερμανό αυτοκράτορα, τη "διαρκή ουδετερότητα" με το επιχείρημα ότι έτσι η Ελλάδα θα προστατευόταν από τον πόλεμο, ενώ του πρωθυπουργού Ελευθέριου Βενιζέλου ήταν ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να πάρει μέρος στον πόλεμο όταν η Αντάντ επιχείρησε να καταλάβει τα Δαρδανέλια. Και οι δύο απόψεις είχαν απήχηση σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις στη χώρα μας. Οι μεν απόψεις του Κωνσταντίνου υποστηριζόταν κυρίως από μικροαστικά στρώματα, οι δε απόψεις του Ε. Βενιζέλου από τμήμα των λαϊκών τάξεων που γοητευόταν από τη "Μεγάλη Ιδέα", όσο και τη μεγαλοαστική τάξη. Ο Βενιζέλος αναδείχθηκε νικητής στις εκλογές που έγιναν το Μάιο του 1915.

Όμως, τελικά και με την υποστήριξη του υπουργού εξωτερικών & των επιτελικών αξιωματικών επιβλήθηκε η άποψη του βασιλιά .

Μάλιστα, όταν η Βουλγαρία επετέθη εναντίον της Ελλάδας στην ανατολική Μακεδονία, ο ελληνικός στρατός δεν αντέδρασε, καθώς εφάρμοσε τις εντολές του Κωνσταντίνου περί ουδετερότητας, αργότερα μάλιστα παραδόθηκε ολόκληρο σχεδόν το Δ' Σώμα Στρατού, το οποίο και μεταφέρθηκε στο Γκέρλιτς της Γερμανίας.

Η Αντάντ απαίτησε τότε από τον βασιλιά (Ιούνιος 1916) τον αφοπλισμό των ελληνικών ένοπλων δυνάμεων που ήταν υπό τις διαταγές του. Εκείνος

αποδέχτηκε το αίτημα , αλλά συγχρόνως, με προτροπή του Ι. Μεταξά, οι έφεδροι που απολύονταν οργανώνονταν σε συνδέσμους επιστράτων, ενώ αντιθέτως αντιβασιλική ομάδα αξιωματικών οργάνωσαν κίνημα [Εθνική Άμυνα] στην Θεσσαλονίκη (17 Αυγούστου 1916) με στόχο τη συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ. Σχηματίστηκε λοιπόν μια δεύτερη ελληνική κυβέρνηση υπό την τριανδρία Βενιζέλου - Κουντουριώτη - Δαγκλή, η οποία διέταξε επιστράτευση, ώστε τελικά ελληνικά στρατεύματα να πολεμήσουν στο πλευρό της Αντάντ.

Αυτή η γεωγραφική & πολιτική διάσπαση της χώρας ονομάστηκε 'Εθνικός Διχασμός'.

Τον Ιούνιο του 1917 η Αντάντ απέκλεισε τον Πειραιά και ανάγκασε τον Κωνσταντίνο να εγκαταλείψει την χώρα (2/15 Ιουνίου 1917) . Έτσι στον θρόνο ανέβηκε ο γιος του Αλέξανδρος, δίχως, ωστόσο, ο ίδιος να παραιτηθεί!

Λέξεις κλειδιά:

Αλέξανδρος Α', Αντάντ, Βενιζέλος Ελευθέριος, διαρκής ουδετερότητα, Εθνική Άμυνα, Εθνικός Διχασμός, επίστρατοι, Κωνσταντίνος Α',

ΠΗΓΕΣ:

α) Ενότητα 32 στο σχολικό εγχειρίδιο
Ευαγγελίας Λούβη & Δημήτριου Ξιφαρά
Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία Γ' Γυμνασίου
Έκδοση 2010 ΟΕΔΒ

β) Σημειώσεις του διδάσκοντος Εμ. Νίνου

<http://ninos15gympersist.wikispaces.com/Greece+in+WW1+The+Great+Division>

γ) Άρθρο "Εθνικός Διχασμός" στη Βικιπαίδεια

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82_%CE%94%CE%B9%CF%87%CE%B1%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82